

BOSANŠČINA

(bere dr. Mladen Uhlik)

Lamija Begagić: *Edin: Sejo, ne ljuti se*

Dok sam grad u kojem sad živim gledao samo na američkim filmovima, mislio sam da u njemu stalno padaju ili kiše ili snjegovi. Danas znam kakva zna biti žega u Sietlu. Skoro ko sarajevska kad se asfalt pod tobom razlijeva, a ti sjediš u bašti i piješ kiselu za kiselom. Po tri, četiri sata. Dejan je to zvao *julskim asfaltnim meditacijama*. Tako otprilike danas meditiramo Pajo i ja. Pajo je moj prvi komšija. Otkad sam došao u Ameriku družim se skoro pa samo s njim. Nakon što su se moji roditelji vratili u Bosnu.

Juli je mjesec i nebo gori. Nas dvojica sjedimo u vrtu, pijemo pivo za pivom i igramo *Čovječe ne ljuti se*. Tabla na kojoj igramo već je opasno izlizana, skoro da se boje polja i kućica više ni ne razlikuju. No, mi ih već znamo napamet. Ja igram plavim – *Željo*, a on zelenim – *Supersonics* figuricama. Taj *Čovječe, ne ljuti se* jedino je što sam ponio od kuće. Uz standardne izbjegličke artikle, dokumente i fotke. Jedna od njih uramljena stoji na Pajinoj komodi. Da nije bilo nje, vjerovatno nikad ne bismo postali raja. Na njoj je odabrana ekipa IVb. *Dream team*. Ekskurzija na Ohridu. Posljednja generacija gimnazijalaca kojoj se posrećila ekscurzija. Slika je slučajno ispala iz mog rokovnika, Paja je podigao, i tako je krenulo. On je pružio ruku i rekao *Don. Donald*, ja sam rekao *Najs tu mit ju, aj em Edo. Edin*, on je pokazao fotku, a ja sam mu objasnio:

For bi: Prvi slijeva Sejo. Danas u Bostonu, Amerika. Onda Enver. Oženjen, dva sina. Budala sa sombrerom: Dejan. Jedan sin, dvije kćerke. Željina dres: Feđa. Fele. Samac. I na kraju, *last bat not d list*, Hana. Ljepotica među zvijerima. Za nju smo oduvijek znali da će dogurati najdalje. Sad je udata za Islandanina.

Don je šutio, samo je otvarao nove pive. To je dobar fol da izbjegneš zapadanje u patetiku, a ipak pokažeš pristojnu dozu sućuti.

Kod treće ture, on je meni predstavio svoj *tripl bi*: *Bi van* je Bejb, žena. Definitivno mi je srušila mit o debelim McDonald's Amerikankama. *Bi tu* i *bi fri* su pačići: Brendon i Barbara. Blizanci. I to dvostruki: biološki i zodijački! Normalno, ja sam ih iste sekunde prozvao Brendon i Brenda. Po Beverli Hills tvinsima. Don je imao facu kao da će povratiti. Ne od pive. Nego od toga da je *bullshit* poput Beverli Hillsa došao čak do Bosne!

Dan poslije našeg prvog pijanstva odigrali smo prvu partiju *Čovječe, ne ljuti se*.

Dan poslije tog odigrali smo dvanaestu partiju *Čovječe, ne ljuti se* i konstatovali da nas duboko veže jedno jedino slovo: B. On je imao tri B u porodici, ja sam imao svoj četvrti B.

Lamija Begagić: *Edin: Sejo, ne jezi se (odlomek iz zbirke kratkih zgodb Obletnica mature)*

Ko sem mesto, v katerem zdaj živim, gledal samo v ameriških filmih, sem mislil, da v njem kar naprej dežuje ali sneži. Danes vem, kaj pomeni seattelska vročina. Skoraj takšna je kot sarajevska, ko se ti asfalt pod nogami razliva, ti pa sediš na vrtu in piješ kislo vodo steklenico za steklenico. Tako smo znali prebiti tri ali štiri ure. Dejan je temu rekel julijske asfaltne meditacije. Približno tako danes meditirava Paja in jaz. Paja je moj najbližji sosed. Odkar sem prišel v Ameriko, se družim skoraj samo z njim. Ko so se moji starši vrnili v Bosno, sem ostal sam v veliki hiši zraven njegove. Točneje: velika hiša zraven njegove je ostala sama, jaz pa sem se preselil k Paju.

Julij je in vroče. Sediva na vrtu, pijeva pivo za pivom in igrava človek, ne jezi se. Plošča, na kateri igrava, je že nevarno obrabljena, barve polj in hlevčkov se skoraj ne razlikujejo več med sabo. Ampak znava jih že na pamet. Jaz imam modre figure – Željo,¹ on pa zelene – Supersonics. Ta plošča za človek, ne jezi se je skoraj edino, kar sem vzel s sabo. Poleg standardnih begunskih artiklov – dokumentov in kakšne rešene fotke. Ena takšnih fotk stoji uokvirjena na Pajevem predalniku. Zaradi nje se je zgodil najin prvi pogovor, ki je kmalu prerasel v najino prvo skupno popivanje. Na sliki je izbrano moštvo mojega 4. b (dream team, sem takrat rekel Paju v še ne izbrušeni angleščini iz filmov in ameriških rokarskih pesmi). Ekskurzija na Ohrid. Bili smo zadnja gimnazijska generacija, ki je imela srečo, da je šla na ekskurzijo. Slika mi je po naključju padla iz rokavnika in Paja mi jo je podal. In tako se je začelo.

Takrat sva na njegovem vrtu potegnili dolgo v noč.

Don ... Donald ... je rekel v nekem trenutku in mi podal roko.

(Od tega trenutka naprej je Donald zame za vedno postal Paja.² Pozneje, ko je moja angleščina postala vsaj malo razumljiva tudi za moje sogovornike, ne pa samo zame, sem mu povedal zgodbo o Paju Patku in Donaldu Ducku. Ko ga danes pokličem Donald, se mu zdi enako nenavadno, kot če bi mu rekel James, Jonathan ali Muharem.)

Najs tu mit ju, sem odvrnil in dodal: Aj em Edo. Edin.

Nato pa je sledilo predstavljanje mojega dream teama s fotke.

Prvi na levi je Sejo. Danes v Bostonu, Amerika. Pa Enver. Poročen, dva sina. Bedak s sombrerom je Dejan. En sin, dve hčerki. Ta v Željevem dresu je Feđa. Fele. Samski. In na koncu (last bat not d list, sem se spomnil še ene filmske fraze) – Hana, lepotica med zvermi, o kateri se je vedno vedelo, da bo prišla najdlje. Umetnica, poročena z Islandcem.

Po moji kratki, vendar učinkoviti predstavitvi bivšega 4. b je bil Don rahlo v zadregi. Nato pa je odprl novi pivi. To je najzanesljivejši način, da se izogneš zdrs v patetiko, hkrati pa vendarle pokažeš spodobno dozo sočutja.

Ob tretji rundi mi je Don povedal zgodbo o svojem tripl bi. Danes, ko je moja preživela družina znova v Bosni, moji prijatelji pa povsod po svetu, je ta Pajev tripl bi moje malo zatočišče pod seattelskim nebom.

Bi van je Babe, Pajeva izbranka, ki je dokončno ovrgla moj mit o debelih McDonald's-Američankah. Bi tu in Bi fri sta mali rački: Brandon in Barbara. Ker sta dvojčka (in sicer dvojna: biološka in astrološka!), sem ju takoj poimenoval, kar se je tudi ohranilo do danes, Brandon in Brenda – po tistih znanih dvojčkih iz Beverly Hillsa.

To je bilo, poleg meka in kole, skoraj vse moje predznanje o današnji domovini.

Bullshit, je tisto noč večkrat rekel Don in okrog sebe širil že nevaren pivski zadah.

Ta bikov drek je bil namenjen McDonald'su in Spellingu hkrati, potem ko se je končno nehal čuditi, kako je kaj takšnega, kot je Beverly Hills, prispelo celo do Bosne!

Dan po najinem prvem popivanju sva odigrala prvo partijo človek, ne jezi se in ugotovila, da naju povezuje ena sama črka: B. On je imel tri B v družini, jaz sem imel svoj četrti B.

Prevedla Đurđa Strsoglavec.